

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia 2011 r.

w sprawie szczególnych zasad rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych

Na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczególne zasady rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, w tym zakres informacji wykazywanych w informacji dodatkowej sprawozdania finansowego.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ustawa – ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
- 2) ustawa o kasach – ustawę z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.³⁾);
- 3) kasa – spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, o której mowa w art. 2 ustawy o kasach;
- 4) działalność podstawowa kasy – działalność, o której mowa w art. 3 ustawy o kasach;
- 5) Kasa Krajowa – Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową, o której mowa w art. 33 ustawy o kasach;
- 6) jednostki uczestnictwa – jednostki uczestnictwa funduszu rynku pieniężnego, o którym mowa w art. 178 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z późn. zm.⁴⁾);
- 7) nadwyżka bilansowa – nadwyżkę, o której mowa w art. 75 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2003 r., Nr 188, poz. 1848, z późn. zm.⁵⁾);
- 8) fundusz oszczędnościowo-pożyczkowy – fundusz, o którym mowa w art. 15 ust. 2 ustawy o kasach.

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 248, poz. 1481).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 i Nr 165, poz. 1316, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 oraz z 2011 r. Nr 102, poz. 585, Nr 199, poz. 1175 i Nr 232, poz. 1378.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 101, poz. 1178, z 2001 r. Nr 8 poz. 64 i Nr 100, poz. 1081, z 2002 r. Nr 169, poz. 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2004 r. Nr 68, poz. 623 i Nr 146, poz. 1546, z 2006 r. Nr 183, poz. 1354, z 2009 r. Nr 127, poz. 1045 oraz z 2011 r. Nr 126, poz. 715, Nr 134, poz. 779 i Nr 199, poz. 1175.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i poz. 1538, Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 z 2007 r. Nr 112, poz. 769, z 2008 r. Nr 231, poz. 1546, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 42, poz. 341, Nr 168, poz. 1323, Nr 201, poz. 1540, z 2010 r. Nr 81, poz. 853, Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 152, poz. 900 i Nr 234, poz. 1389 i 1391.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, z 2005 r. Nr 122, poz. 1024, Nr 233, poz. 1993, z 2006 r. Nr 94, poz. 651, z 2007 r. Nr 125, poz. 873, z 2008 r. Nr 163, poz. 1014, Nr 225, poz. 1503, z 2009 r. Nr 77, poz. 649 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 133, poz. 767.

§ 3. Wyceny aktywów oraz pasywów dokonuje się na dzień bilansowy, zgodnie z ustawą oraz w ten sposób, że:

- 1) pożyczki i kredyty – wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności oraz z uwzględnieniem odpisów aktualizujących wartość, o których mowa w § 4;
- 2) udziały zaliczone do aktywów trwałych – wycenia się według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości lub według wartości godziwej;
- 3) dłużne papiery wartościowe – wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności oraz z uwzględnieniem odpisów aktualizujących lub według wartości godziwej;
- 4) jednostki uczestnictwa – wycenia się w wartości godziwej;
- 5) zobowiązania – wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty;
- 6) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne – wycenia się w wartości nominalnej.

§ 4. 1. W zasadach (polityce) rachunkowości kasy, dotyczących zasad ostrożności, powinny zostać uwzględnione w szczególności zasady dokonywania odpisów aktualizujących wartość udzielonych pożyczek i kredytów, w tym naliczonych, lecz niezapłaconych odsetek (podstawa dokonywania odpisów) w wysokości:

- 1) co najmniej 35 % podstawy dokonywania odpisów w przypadku, w którym ustalony przez kasę termin spłaty co najmniej jednej z rat pożyczki, kredytu lub odsetek został przekroczony o trzy miesiące i nie przekracza dwunastu miesięcy;
- 2) 100 % podstawy dokonywania odpisów w przypadku, w którym ustalony przez kasę termin spłaty co najmniej jednej z rat pożyczki, kredytu lub odsetek został przekroczony o dwanaście miesięcy.

2. Odpisy aktualizujące wartość udzielonych pożyczek i kredytów, w tym naliczonych, lecz niezapłaconych odsetek tworzy się, aktualizuje wartość oraz rozwiązuje najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kończącego kwartał.

3. Odpisy aktualizujące wartość udzielonych pożyczek i kredytów, w tym naliczonych, lecz niezapłaconych odsetek rozwiązuje się, z zastrzeżeniem ust. 4, po wygaśnięciu przyczyn ich utworzenia.

4. Odpisy aktualizujące wartość udzielonych pożyczek i kredytów zmniejsza się odpowiednio do:

- 1) zmniejszenia się podstawy dokonywania odpisów;
- 2) wzrostu wartości zabezpieczenia pomniejszającego podstawę dokonywania odpisów.

5. Należności z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów, w tym naliczonych, lecz niezapłaconych odsetek umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość.

6. Odpisy aktualizujące wartość udzielonych pożyczek i kredytów, w tym naliczonych, lecz niezapłaconych odsetek tworzy się w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych.

7. Rozwiązane odpisy aktualizujące wartość udzielonych pożyczek i kredytów, w tym naliczonych, lecz niezapłaconych odsetek stanowią pozostałe przychody operacyjne.

§ 5. Podstawa dokonywania odpisów może być pomniejszona o zabezpieczenie w postaci:

- 1) gwarancji lub poręczenia Skarbu Państwa w wysokości 100 % kwoty objętej poręczeniem lub gwarancją;
- 2) blokady rachunku lokaty złożonej w kasie wraz z pełnomocnictwem do pobrania środków z rachunku lokaty, do wysokości 100 % środków zablokowanych na rachunku;
- 3) gwarancji lub poręczenia banku mającego siedzibę w kraju będącym członkiem OECD, w przypadku gdy sytuacja ekonomiczno-finansowa tego banku nie budzi obaw, do wysokości nie przekraczającej 50 % kwoty objętej poręczeniem lub gwarancją;
- 4) gwarancji lub poręczenia jednostki samorządu terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej o dobrej sytuacji ekonomiczno-finansowej, przy czym uwzględniana kwota zabezpieczenia powinna wynikać z uchwały właściwego organu jednostki samorządu terytorialnego w sprawie ustalania maksymalnej wysokości pożyczek, gwarancji i poręczeń udzielanych przez zarząd w roku budżetowym, do wysokości nie przekraczającej 50 % kwoty objętej poręczeniem lub gwarancją;
- 5) gwarancji lub poręczenia podmiotu o dobrej sytuacji ekonomiczno-finansowej, innego niż podmioty określone w pkt 1, 3 i 4, do wysokości nie przekraczającej 50 % wartości pierwotnie zabezpieczonej kwoty;

- 6) zastawu rejestrowego na wierzytelności z rachunku lokaty złożonej w innej kasie lub w banku mającym siedzibę w kraju będącym członkiem OECD, w przypadku gdy sytuacja ekonomiczno-finansowa tej kasy lub tego banku nie budzi obaw – wraz z oświadczeniem o blokadzie lokaty oraz pełnomocnictwem do pobrania środków z rachunku lokaty, przyjmując nie więcej niż 50 % kwoty możliwej do uzyskania w przypadku konieczności zaspokojenia się z przedmiotu przewłaszczenia lub jego wartości bilansowej i do wysokości nie przekraczającej 50 % wartości pierwotnie zabezpieczonej kwoty;
- 7) przeniesienia na kasę przez dłużnika, do czasu spłaty zadłużenia wraz z należnymi odsetkami i prowizją, prawa własności lub ustanowienia zastawu rejestrowego na prawach z rzeczy ruchomej, na warunkach określonych przez strony w umowie, przyjmując nie więcej niż 50 % kwoty możliwej do uzyskania w przypadku konieczności zaspokojenia się z przedmiotu przewłaszczenia lub jego wartości bilansowej i do wysokości nie przekraczającej 50 % wartości pierwotnie zabezpieczonej kwoty;
- 8) przeniesienia na kasę przez dłużnika, do czasu spłaty zadłużenia wraz z należnymi odsetkami i prowizją, prawa własności lub ustanowienia zastawu rejestrowego na prawach z papierów wartościowych Skarbu Państwa lub Narodowego Banku Polskiego, lub papierów wartościowych emitowanych przez banki centralne lub rządy krajów będących członkiem OECD do wysokości nie przekraczającej 50 % według ich wartości bilansowej;
- 9) hipoteki ustanowionej na:
 - a) nieruchomości,
 - b) użytkowaniu wieczystym,
 - c) własnościowym spółdzielczym prawie do lokalu mieszkalnego,
 - d) spółdzielczym prawie do lokalu użytkowego,
 - e) prawie do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej,
 - f) prawie do lokalu mieszkalnego w domu budowanym przez spółdzielnię mieszkaniową w celu przeniesienia jej własności na członka,
– przyjmując nie więcej niż 50 % wartości ustalonej na podstawie wyceny rzeczoznawcy pomniejszonej o powstałe wcześniej obciążenia, jeżeli nie uwzględnia tego wycena rzeczoznawcy;
- 10) przelewu wierzytelności z rachunku lokaty złożonej w banku lub w innej kasie wraz z oświadczeniem o blokadzie lokaty oraz pełnomocnictwem do pobrania środków z rachunku lokaty do wysokości nie przekraczającej 75 % środków na rachunku lokaty.

§ 6. 1. Przychodami z działalności kasy są w szczególności przychody z tytułu odsetek, przychody z tytułu prowizji i opłat, w tym opłat za przeprowadzanie na zlecenie członków kasy rozliczeń finansowych oraz prowizji z tytułu usług pośrednictwa ubezpieczeniowego, przychody z udziałów, papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych oraz przychody z operacji finansowych.

2. Kosztami działalności kasy są w szczególności koszty z tytułu odsetek od środków pieniężnych wniesionych przez członków kasy, koszty opłat, koszty prowizji, w tym z tytułu usług pośrednictwa ubezpieczeniowego oraz ubezpieczenia oszczędności oraz koszty operacji finansowych.

3. Wynik działalności operacyjnej stanowi różnicę pomiędzy wynikiem działalności kasy, pozostałymi przychodami operacyjnymi a pozostałymi kosztami operacyjnymi, kosztami działania kasy, amortyzacją środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

4. Do przychodów z operacji finansowych zalicza się w szczególności przychody z lokat, udziałów, odsetki od operacji z innymi podmiotami oraz zyski ze zbycia inwestycji i aktualizacji wartości inwestycji.

5. Do kosztów finansowych zalicza się w szczególności koszty odsetek i prowizji od pożyczek i kredytów oraz straty ze zbycia inwestycji i aktualizacji wartości inwestycji.

6. Wynik operacji nadzwyczajnych stanowi różnicę pomiędzy zrealizowanymi zyskami nadzwyczajnymi a poniesionymi stratami nadzwyczajnymi.

§ 7. 1. Kasa sporządza sprawozdanie finansowe na dzień kończący rok obrotowy oraz na każdy inny dzień bilansowy.

2. Sprawozdanie finansowe kasy obejmuje:

- 1) bilans;
- 2) rachunek zysków i strat;

- 3) informację dodatkową, obejmującą wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.
3. W przypadku określonym w art. 64 ust. 1 pkt 4 ustawy, sprawozdanie finansowe obejmuje także zestawienie zmian w funduszach własnych oraz rachunek przepływów pieniężnych.
4. Do rocznego sprawozdania finansowego dołącza się sprawozdanie z działalności kasy, o którym mowa w art. 49 ustawy.
5. Zakres informacji zawartych w bilansie, rachunku zysków i strat, zestawieniu zmian w funduszu własnym, rachunku przepływów pieniężnych określa załącznik nr 1 do ustawy.
6. Zakres informacji wykazywanych w informacji dodatkowej, obejmującej wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia sprawozdania finansowego kasy określa załącznik do rozporządzenia.

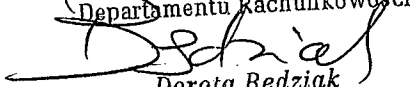
§ 8. Rozporządzenie ma zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych sporządzanych za rok obrotowy rozpoczynający się w 2012 r.

§ 9. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 listopada 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości kas oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. Nr 138, poz. 1550).

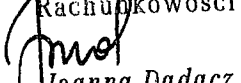
§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER FINANSÓW

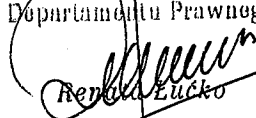
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Rachunkowości

Dorota Będziak
15.12.2011

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Rachunkowości

Joanna Dądaczyk
15.12.2011

Za zgodność pod
względem merytorycznym
i redakcyjnym
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Prawnego

Renata Łučko

ZAKRES INFORMACJI WYKAZYWANYCH W INFORMACJI DODATKOWEJ SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego kasy obejmuje wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego kasy obejmuje w szczególności:

- 1) nazwę i siedzibę kasy, podstawowy przedmiot działalności kasy oraz wskazanie właściwego sądu lub innego organu prowadzącego rejestr;
- 2) wskazanie czasu trwania działalności kasy, jeżeli jest ograniczony;
- 3) wskazanie okresu objętego sprawozdaniem finansowym, podanie powodu, jeżeli sprawozdanie finansowe sporządzone jest za okres inny niż rok obrotowy;
- 4) wskazanie, czy sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez kasę w dającej się przewidzieć przyszłości oraz czy nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności;
- 5) w przypadku sprawozdania finansowego sporządzonego za okres, w ciągu którego nastąpiło połączenie, wskazanie, że jest to sprawozdanie finansowe sporządzone po połączeniu kas, oraz wskazanie zastosowanej metody rozliczenia połączenia;
- 6) omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji), pomiaru wyniku finansowego oraz sposobu sporządzenia sprawozdania finansowego w zakresie, w jakim ustawa pozostawia kasie prawo wyboru.

Dodatkowe informacje i objaśnienia

W dodatkowych informacjach i objaśnieniach ujawnieniu podlegają w szczególności informacje o aktywach i pasywach, zobowiązaniach pozabilansowych, elementach rachunku zysków i strat, zestawienia zmian w funduszu własnym oraz rachunku przepływów pieniężnych, a także informacje o zarządzaniu ryzykiem związanym z prowadzoną przez kasę działalnością, w zakresie niezbędnym do lepszego zrozumienia sytuacji finansowej i majątkowej, a także wyniku finansowego kasy, w szczególności:

1. Przedstawienie:

- 1) zakresu działalności kasy;
- 2) informacji o znaczących zdarzeniach, jakie wystąpiły po dniu bilansowym, a nieuwzględnionych w sprawozdaniu finansowym;
- 3) informacji o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych ujętych w sprawozdaniu finansowym roku obrotowego;
- 4) dokonanych w roku obrotowym zmian zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny oraz zmian sposobu sporządzania sprawozdania finansowego, jeżeli wywierają one istotny wpływ na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy kasy, ich przyczyn i spowodowaną zmianami kwotą wyniku finansowego oraz zmian w funduszu własnym;
- 5) informacji liczbowych zapewniających porównywalność danych sprawozdania finansowego za rok poprzedzający ze sprawozdaniem za rok obrotowy;
- 6) informacji o charakterze i celu gospodarczym zawartych przez kasę umów nieuwzględnionych w bilansie w zakresie niezbędnym do oceny ich wpływu na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy kasy, ich przyczyn i spowodowaną zmianami kwotą wyniku finansowego oraz zmian w funduszu własnym;

- 7) informacji o istotnych transakcjach (wraz z ich kwotami) zawartych przez kasę na innych warunkach niż rynkowe ze stronami powiazanymi, przez które rozumie się jednostki powiazane, w rozumieniu odpowiednio przepisów art. 3 ust. 1 pkt 34–43 ustawy, oraz:
 - a) osobę, która jest członkiem zarządu, rady nadzorczej kasy lub jednostki powiazanej,
 - b) osobę, która jest małżonkiem lub osobą faktycznie pozostającą we wspólnym pożyciu, krewnym lub powinowatym do drugiego stopnia, przysposobionym lub przysposabiającym, osobą związaną z tytułu opieki lub kurateli w stosunku do którejkolwiek z osób będących członkami zarządu, rady nadzorczej kasy lub jednostki z nią powiazanej, lub
 - c) jednostkę realizującą program świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia skierowany do pracowników kasy lub jednostki powiazanej
 – wraz z informacjami określającymi charakter tych transakcji. Informacje dotyczące poszczególnych transakcji mogą być zgrupowane według ich rodzaju, z wyjątkiem przypadku, gdy informacje na temat poszczególnych transakcji są niezbędne dla zrozumienia ich wpływu na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy kasy;
 - 8) informacji o wynagrodzeniach, łącznie z wynagrodzeniem z zysku, wypłaconych lub należnych osobom wchodzącym w skład zarządu, rady nadzorczej kasy (dla każdej grupy osobno) za rok obrotowy;
 - 9) informacji o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, wypłaconym lub należnym za rok obrotowy odrębnie za:
 - a) obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego,
 - b) inne usługi poświadczające,
 - c) usługi doradztwa podatkowego,
 - d) pozostałe usługi.
2. Dane i informacje uzupełniające o aktywach i pasywach, a w szczególności o:
- 1) szczegółowym zakresie zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji długoterminowych, zawierającym stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan na koniec roku obrotowego, a dla majątku amortyzowanego - podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowych amortyzacji lub umorzenia;
 - 2) wartości gruntów będących przedmiotem użytkowania wieczystego;
 - 3) wartości nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez kasę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu;
 - 4) posiadanych papierach wartościowych, z podaniem emitenta; należy wykazać wartość rynkową papierów wartościowych, w przypadku gdy jest różna od wartości wykazywanej w bilansie;
 - 5) należnościach krótkoterminowych z podziałem według pozycji bilansu o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową, okresie spłaty:
 - a) do 1 miesiąca,
 - b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy,
 - c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy,
 - d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku;
 - 6) należnościach długoterminowych z podziałem według pozycji bilansu o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową, okresie spłaty:
 - a) do 1 roku,
 - b) powyżej 1 roku do 3 lat,
 - c) powyżej 3 lat do 5 lat,
 - d) powyżej 5 lat;
 - 7) zobowiązaniach krótkoterminowych z podziałem według pozycji bilansu o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową, okresie spłaty:
 - a) do 1 miesiąca,
 - b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy,
 - c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy,
 - d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku;
 - 8) zobowiązaniach długoterminowych z podziałem według pozycji bilansu o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową, okresie spłaty:
 - a) do 1 roku,
 - b) powyżej 1 roku do 3 lat,

- c) powyżej 3 lat do 5 lat,
 - d) powyżej 5 lat;
 - 9) łącznej kwocie pożyczek i kredytów udzielonych jednemu członkowi kasy oraz zobowiązań tego członka wynikających z udzielonych poręczeń przekraczających 10 % funduszu oszczędnościowo-pożyczkowego;
 - ~~10) łącznej kwocie kredytów i pożyczek udzielonych przez kasę na cele związane z działalnością gospodarczą;~~
 - 11) łącznej kwocie pożyczek i kredytów udzielonych przez kasę członkom rady nadzorczej, zarządu i komisji kredytowej;
 - 12) zobowiązaniach wobec budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego z tytułu uzyskania prawa własności budynków i budowli;
 - 13) stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego;
 - 14) stanie na początek roku obrotowego, zwiększeniach i wykorzystaniu oraz stanie na koniec roku obrotowego funduszu oszczędnościowo-pożyczkowego;
 - 15) wysokości nadwyżki bilansowej przekazanej na zwiększenie funduszu zasobowego, propozycjach co do sposobu pokrycia straty bilansowej za rok obrotowy;
 - 16) wartości należności przeterminowanych, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, zmniejszeniach i stanu na koniec roku obrotowego wraz z wartością utworzonych odpisów aktualizujących;
 - 17) utworzonych odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego;
 - 18) grupach zobowiązań zabezpieczonych na majątku kasy (ze wskazaniem ich rodzaju);
 - 19) istotnych pozycjach czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych;
 - 20) zobowiązaniach warunkowych, w tym również o udzielonych przez kasę gwarancjach lub poręczeniach, także wekslowych.
3. Informacje dotyczące przychodów i kosztów, a w szczególności o:
- 1) strukturze rzeczowej (rodzaje działalności) przychodów z działalności podstawowej;
 - 2) strukturze rzeczowej (rodzaje działalności) kosztów z działalności podstawowej;
 - 3) wyniku finansowym osiągniętym na działalności podstawowej;
 - 4) przychodach na operacjach finansowych (według struktury);
 - 5) kosztach na operacjach finansowych (według struktury);
 - 6) wyniku finansowym osiągniętym na operacjach finansowych;
 - 7) wysokości istotnych odpisów aktualizujących aktywa niefinansowe wraz z wyjaśnieniem ich przyczyn;
 - 8) przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej w roku obrotowym lub przewidzianej do zaniechania w roku następnym, wraz z wyjaśnieniem przyczyn tego stanu;
 - 9) głównych pozycjach różniących podstawę opodatkowania podatkiem dochodowym od wyniku finansowego (zysku, straty) brutto;
 - 10) zyskach i stratach nadzwyczajnych, z podziałem na losowe i pozostałe;
 - 11) podatku dochodowym od wyniku na operacjach nadzwyczajnych;
 - 12) poniesionych w ostatnim roku i planowanych na następny rok nakładach na niefinansowe aktywa trwałe.
4. Objasnienie struktury środków pieniężnych przyjętych do rachunku przepływów pieniężnych, w przypadku sporządzenia przez kasę tego rachunku. W przypadku różnic pomiędzy zmianami stanu niektórych pozycji w bilansie oraz zmianami tych samych pozycji wykazanymi w rachunku przepływów pieniężnych należy wyjaśnić ich przyczyny.
5. Zagregowane wielkości dotyczące:
- 1) kwoty pożyczek i kredytów udzielonych członkom rady nadzorczej, zarządu i komisji kredytowej;
 - 2) wynagrodzeń należnych i wypłaconych członkom zarządu;
 - 3) zwrotu członkom organów kasy wydatków związanych z prowadzeniem spraw kasy;
 - 4) przeciętnego w roku obrotowym zatrudnienia (w etatach).
6. W przypadku sprawozdania finansowego sporządzonego za okres, w ciągu którego nastąpiło połączenie kas, należy podać:
- 1) nazwę, siedzibę i dzień przyłączenia kasy, która w wyniku połączenia została wykreślona z rejestru;

- 2) wartość aktywów netto, według wartości godziwej, kasy przyłączonej na dzień połączenia;
 - 3) przychody i koszty, zyski i straty oraz zmiany w funduszach własnych połączonych kas za okres od początku roku obrotowego, w ciągu którego nastąpiło połączenie, do dnia połączenia.
7. W przypadku występowania niepewności dotyczących możliwości kontynuowania działalności przez kasę należy podać opis tych niepewności oraz wskazać, czy sprawozdanie finansowe zawiera korekty z tym związane; informacja powinna zawierać również opis podejmowanych bądź planowanych przez kasę działań mających na celu eliminację niepewności.
 8. W przypadku gdy inne informacje niż wymienione powyżej mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy kasy, należy ujawnić te informacje.

Uzasadnienie

Przedmiotowy projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji art. 81 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.), zobowiązującej Ministra Finansów do określenia w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej, szczególnych zasad rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, w tym zakresu informacji wykazywanych w informacji dodatkowej sprawozdania finansowego.

Potrzeba przyjęcia nowego rozporządzenia wynika z faktu dostosowania działalności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych do zmieniającego się otoczenia gospodarczego, w którym kasy funkcjonują. Dlatego też, biorąc pod uwagę dynamiczny rozwój działalności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych i potrzebę zapewnienia stabilności tego istotnego segmentu polskiego sektora finansowego oraz bezpieczeństwo lokowanych w nim środków, zaproponowano w projekcie rozporządzenia rozwiązania przyjęte także w innych podobnych do kas instytucjach, m.in. w postaci określenia zasad (polityki) rachunkowości w zakresie tworzenia odpisów aktualizujących należności kas z tytułu udzielanych pożyczek i kredytów.

Inicjatorem rozpoczęcia prac legislacyjnych nad przedmiotowym projektem rozporządzenia był Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF), w opinii którego istnieje konieczność uregulowania czytelnych zasad tworzenia odpisów aktualizujących należności kas z tytułu udzielanych pożyczek i kredytów. Brak odpowiedniej precyzji uregulowań w obecnym systemie prawnym przyczynia się do nazbyt daleko idącej uznaniowości. Świadczą o tym liczne uwagi w tej kwestii, zgłaszane przez biegłych rewidentów, badających sprawozdania finansowe kas oraz niejednolity sposób podejścia biegłych do kwestii kwalifikacji aktywów o analogicznej sytuacji. Ponadto UKNF wskazał na to, że Kasa Krajowa, która obecnie nadzoruje system spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, przyznała sobie prawo do ustalania indywidualnych zasad tworzenia odpisów dla każdej z kas. W praktyce oznacza to, że podmiot nadzorujący decyduje w pełni o sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotu nadzorowanego. W konsekwencji nie ma możliwości właściwej oceny ryzyka, występującego w działalności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.

Przyjęte w projekcie zasady w zakresie tworzenia odpisów aktualizujących należności kas z tytułu udzielanych pożyczek i kredytów oparte zostały o wariant uproszczony, zalecany przez WOCCU (Światową Radę Związków Kredytowych) i opublikowany w Przewodniku Technicznym nadzoru i regulacji Unii Kredytowych. Warto podkreślić, że system SKOK działający w Polsce został właśnie oparty na zasadach działania Unii Kredytowych na świecie.

Dlatego też projektowane rozporządzenie ma m.in. na celu wprowadzenie szczególnej zasady dokonywania odpisów aktualizujących wartość udzielonych przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe pożyczek i kredytów, w tym naliczonych, lecz niezapłaconych odsetek. W projekcie rozporządzenia przyjęto rozwiązanie polegające na tym, że podstawę tworzenia odpisu będą stanowiły wyłącznie należności kasy z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów z uwzględnieniem przyjętych przez kasę zabezpieczeń.

Biorąc pod uwagę specyfikę działalności kas, w projekcie rozporządzenia przyjęto szczególne zasady wyceny niektórych aktywów i pasywów na dzień bilansowy, w tym m.in. pożyczek i kredytów, tj. wycenę pożyczek i kredytów w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności oraz z uwzględnieniem odpisów aktualizujących ich wartość. W dotychczasowym stanie prawnym kasy wyceniały swoje aktywa finansowe oraz

ustalały wartość zobowiązań finansowych zgodnie z ustawą o rachunkowości, a w przypadku kas, których sprawozdania finansowe podlegały badaniu zgodnie z art. 64 ustawy o rachunkowości, wycena następowała zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz. U. Nr 149, poz. 1674, z późn. zm.)

W celu zwiększenia czytelności sprawozdań finansowych kas oszczędnościowo-kredytowych rozszerzono zakres informacji dodatkowej sprawozdania finansowego, w szczególności o informacje dotyczące:

- charakteru i celu gospodarczego zawartych przez kasę umów nieuwzględnionych w bilansie kasy;
- istotnych transakcji zawartych przez kasę na innych warunkach niż rynkowe ze stronami powiązаныmi;
- wynagrodzeń członków zarządu, rady nadzorczej;
- wynagrodzeń biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych;
- kwoty pożyczek lub kredytów udzielonych przez kasę jednemu członkowi kasy przekraczających 10 % funduszu oszczędnościowo-pożyczkowego.

Projekt rozporządzenia nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), w związku z czym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia, stosownie do przepisu art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbینگowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego - Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów oraz Rządowego Centrum Legislacji.